

A green silhouette of a palm tree with several fronds, positioned behind the main title text.

**Vereniging
Nederlands Nieuw-Guinea
Militairen 1945-1962**

Lees op de bijsluiters!

**Nieuwsbrief
18^e jaargang nr. 61 - oktober 2018**

Colofon

De doelstelling van de Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962 is het bevorderen van de onderlinge contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse Krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. Het in de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van die militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van, ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden. De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen is aangesloten bij het Veteranenplatform.

Beschermheer, tevens adviseur:

Luitenant-generaal C.J.M. de Veer b.d.,
Voorheen Inspecteur-generaal der Krijgsmacht en der Veteranen.

Algemeen adviseur: Kolonel L. Habraken b.d.
Voorheen directeur van het Veteraneninstituut.

Lid van verdienste:

J. Peperkamp, H. Vos en A.J. Bouterse

Ereleden:

A.S. Poortvliet
H.P. Willemsen
D. Willemsen-Hens
A. Dielemans
C. Aarts

Bestuur:

M.P. Leijs, voorzitter en défiles Wageningen en NLVD (Oosterhout)
C. Drost, secretaris (Koog a/d/Zaan),
J.H. van Hensbergen, penningmeester (Arnhem),
C. van Vliet, organisatie Reünie (Winkel),
A. Dielemans, organisatie Nieuwjaarsreceptie (Roosendaal),

Contact

Secretariaat: C. Drost
Brouwersveld 2, 1541 PG Koog a/d/Zaan, tel. 075-6160779 mob. 06-22332531
E-mail: info@vnngm.nl

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen
Ravelstraat 4, 6815 HB Arnhem, telefoon 06-53199548
E-mail: hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hier vantevoren toestemming voor is verleend en duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties tenzij anders vermeld. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur en/of redactie weer. Bestuur en/of redactie kunnen daarom niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de geplaatste artikelen. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren of te redigeren.

**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 62:
15 februari 2019**

Van de voorzitter.

Sobats

Dit is alweer de laatste nieuwsbrief van dit jaar. Ja inderdaad de tijd gaat snel en naarmate wij ouder worden zeer snel. Onze vereniging heeft een goed en bijzonder jaar achter de rug al realiseer ik mij dat het jaar nog niet helemaal ten einde is.

We hebben op donderdag 27 september de herdenking bij het Papua monument in Bronbeek gehad. Wij gedenken daar hen die hun leven lieten voor hun Vaderland Papua in een strijd om zelfstandigheid, vrijheid en veiligheid. Tevens gedenken wij hen, onze vrienden, die heden onder zeer moeilijke omstandigheden, onder de knoet van het Indonesische regiem, moeten leven. Het was een sfeervolle ingetogen herdenking.

Dit was de laatste herdenking voor dit jaar wat onze vereniging betreft. We hebben natuurlijk

al diverse herdenkingen en festiviteiten achter de rug, t.w. Nationale Dodenherdenking op de Dam, bevrijdingsdefilé in Wageningen, Veteranendag in Den Haag, het programma in de Ridderzaal en de Medalparade op het Binnenhof en tenslotte deelname aan het erecouloir op Prinsjesdag. Namens het bestuur dank ik de sobats die aan een of meerdere activiteiten hebben deel genomen. Ik vindt het belangrijk dat wij ons als veteraan profileren en daarbij tevens onze vereniging vertegenwoordigen. Dus mannen nogmaals dank en tot volgend jaar.

Op tijd bij mij aanmelden want naast voorzitter blijf ik ook de coördinator voor bovengenoemde activiteiten. Aanmelden voor Wageningen kan vanaf de derde week van januari 2019.

Er is een verzoek binnengekomen van de Vereniging Biak-Woendi om toe te treden tot V.N.N.G.M. De onderhandelingen zijn geopend zoals dat heet. Er is nog niets concreets te melden maar dat wij open staan voor dit verzoek moge duidelijk zijn. Wij houden U op de hoogte.

Het is nog vroeg en nog lang geen december maar toch alvast fijne Feestdagen en een goed maar vooral gezond 2019 toegewenst voor U en de Uwen.

Met veteranengroet,
Uw voorzitter Rinus Leijts.

Inhoudsopgave

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden **pag. 03 t/m 20**

Ik heb in Sorong een mooie tijd gehad pag. 03 t/m 07

Bladeren pag. 08 t/m 09

Vakantie Ifar - Nederlands Nieuw-Guinea (deel 2 van 3) pag. 10 t/m 16

Commando inde tropen. Rinus Leijds pag. 17 t/m 19

Van het bestuur **pag. 23 t/m 30**

Wij gedenken / Welkom aan onze nieuwe leden pag. 23

Herdenking Zwolle pag. 21 t/m 25

Voor uw agenda pag. 25 t/m 26

Boeken pag. 27

Pelotonscommandanten Papoea Vrijwilligers Korps pag. 28 t/m 30

Ik heb in Sorong een mooie tijd gehad

Gerard Visser

door Ed van Tuijl

Vlierden – In het Brabantse Vlierden, een gemeedelijk dorp, vallend onder de gemeente Deurne, bezoeken we Gerard Visser. In zijn Nieuw-Guinea periode gestationeerd bij het 6IB in Sorong. Als chauffeur/gewondenverzorger bij de stafcompagnie. Met andere woorden, een van de hospikken die over onze gezondheid waakte. Tijdens de reüniebijeenkomst in 't Harde, zijn we met hem aan de praat geraakt.

“Een interview over mijn Nieuw-Guinea tijd”, herhaalt hij onze vraag. “Best hoor, je komt maar een keer langs. Ik zorg dat de koffie klaar staat.” Zoals we van een gemoedelijke Brabander verwachten, houdt hij woord. Bij binnenkomst ruiken we de koffie al. Omdat Alda, zijn vrouw, haar afspraak met de kapper moet nakomen, serveert hij zelf die koffie uit. Met bijbehorende plak cake. Fotoboeken en krantenknipsels liggen uitgespreid op tafel. Kortom, we kunnen gaan terugblikken.

“Ik ben opgekomen in Amersfoort”, steekt hij van wal. “Bij de Geneeskundige troepen. Eerste twee maanden de basisopleiding. Daarna nog twee maanden om een hospik van me te maken. Vervolgens de chauffeursopleiding in Venlo. En toen tropenervaring opdoen in de oerwouden van Roermond.” Hij moet er zelf om lachen. Die tropenopleiding stelde immers niet zo gek veel voor. Ja, bami en nasi leren eten. Veel 6IB-ers hebben het ervaren. Na een week Indische kost had je het wel geproefd allemaal. Dan keek je afgunstig naar de Hollandse hap die de ‘gewone’ Roermond-soldaten aan de andere tafels zaten te eten

Gerard: “En wat dacht je van de oefeningen in het veld. Op het kompas leren lopen. Terug naar Roermond. Nou, wij hadden het al snel door. Als je goed keek zag je de kerktoren in de verte. Dat werkte heel wat beter dan moeilijk doen met een kompas.

Daarna de ‘verschepping’ vanuit Oirschot. Ik ging over de Noord. Net als al die andere jongens had ik bij aankomst op Biak dezelfde ervaring. Alsof ze een wollen deken over je heen gooiden. Ik had een echte jetlag. Ga maar na, je was immers zo’n 46 uur aan het reizen geweest. Terwijl ik nog dacht in de zondag te leven, was het al maandag.

Het gebouw van de Militaire Geneeskundige Dienst, kortweg bekend als de MGD, werd mijn thuishaven. Mijn vaste werkplek, zeg maar. Ik sliep samen op de kamer met Hans Mastenbroek. Dat was toch wel heel bijzonder. Met Hans was ik in Amersfoort begonnen. We deden samen Venlo en Roermond. Al

met al zijn we, tot aan de terugreis over de Zuid, achttien maanden maatjes geweest. Geen wonder dat we elkaar ook in het verdere leven niet meer uit het oog zijn verloren. Op gezette tijden is er weer een ontmoeting. Als hij bijvoorbeeld hier in Brabant op vakantie is, dan zal hij zeker even aankomen en praten we weer bij."

Maar nu weer even over Gerard zelf. Geboren en tot dan toe getogen in

Ommel, een kerkdorp van Asten, groeide hij op in een boerengezin met negen kinderen. Hij had net een jaar werken bij het regionale waterleidingsbedrijf achter de rug toen het leger hem riep. Dus nog niet zo heel lang in de maatschappij der volwassenen. Sorong was een grote verandering voor hem.

"Dat was zeker even wennen", geeft hij volmondig toe. "Weet je wat een van mijn eerste taken was. Ik moest jongens behandelen die in het hospitaaltje op de kazerne waren opgenomen met tropenzweren en ringpier. Ik moest de zweren en de ringpier schoonmaken en behandelen. Geen lekker werkje. Dat kan ik je wel vertellen. Maar volgens de ouwe stompers was dit nu eenmaal per traditie het werk dat een baroe voor zijn rekening moest nemen. Gelukkig kregen ze na een paar dagen medelijden met me en werd de klus weer over alle hospikken verdeeld.

Verder bestond mijn taak uit het visite rijden met de arts. Die behandelde ook de vrouwen en kinderen van het kader dat in Sorong woonde.

En we deden op de kazerne, met enige regelmaat de Ringpierexpres, zoals we dat noemden. Ik werd nogal eens ingezet om officieren vanuit de Soos 's avonds laat naar huis te brengen. Inderdaad, die mannen konden amper nog op hun benen staan. Dan had ik de grootste lol.

Ach, weet je, ik voelde me al snel thuis. Wij van de stafcompagnie hadden een betrekkelijk rustig leventje. Relatief best veel vrijheid. Ik heb in Sorong een mooie tijd gehad.

Natuurlijk ergerde ik mij ook wel eens aan de sterren en strepen. Maar je daar al te druk om maken, had toch weinig zin. Vanwege dat visite rijden kwam je ook makkelijker in contact met gezinnen die in de kotta woonden. Via een andere hospik kreeg ik een adresje waar we nog wel eens een bakje koffie gingen drinken. Dus niet meer dag in dag uit op die kazerne. Je had nu wat afleiding.

Maar om op dat kader terug te komen. Ik moest een tijd lang een officier thuis ophalen en ook weer terug brengen. Een grootmajoor. Je weet wel, een

majoor met een balk en een ster.

Dat was echt een ijskonijn. Die ontbeerde volgens mij elk menselijk gevoel.

Met Maatje Hans Mastenbroek jeep aan het schoonmaken

Wat een arrogant figuur was dat. Alles altijd even formeel. Als ik bij 'm thuis voorreed, kwam hij met zo'n leren koffertje naar buiten. Dan moest ik zorgen dat ik al naast mijn jeep stond om hem tegemoet te lopen. Dan was het in de houding, salueren en zijn koffertje aannemen. Dat moest ik op een vaste plek in de jeep zetten. Meneer nam zijn plaats in en hup, naar de kazerne. Daar aangekomen hetzelfde ritueel. Koffertje uit de jeep nemen terwijl hij uitstapte. Groeten en het koffertje aanreiken. Nooit, nee nooit een gewoon menselijk gesprekje. Altijd alles even formeel. Hij werkte op de administratie. Wat hij daar deed? Ik zou het echt niet weten. Veel en nuttig kan het niet geweest zijn."

Tijdens het visite rijden zag Gerard ook wel dat die officieren leuke dochters hadden. Maar veel te jong nog. Trouwens, het was niet echt verstandig om daar iets mee te beginnen. Een van de jongens die bij de inlichtingendienst werkte, heeft eens verkering met zo'n meisje gekregen. Toen pa erachter kwam werd hij prompt overgeplaatst.

"Het eten was niet best", vervolgt Gerard zijn verhaal. "Waarom weet ik niet. Het zal wel aan de officier van voeding hebben gelegen. Weet jij veel of ze soms handeltjes met de chinees hadden. Ik vond het op de kazerne in ieder geval niet om over naar huis te schrijven. Weet je wat ik vaak dacht. Gelukkig was ons moeder wél in staat om voor veel eters iets lekkers te maken. Wij zaten thuis dagelijks met twaalf man aan tafel. De negen kinderen, vader en moeder en opa die inwoonde. Nou, ze

maakte elke dag voldoende voor allemaal en nog smakelijk ook. Dat heb ik in Sorong niet meegemaakt. We zijn een keer echt in opstand gekomen. Met zo'n driehonderd jongens voor de vreeschuur. Luid scanderend dat we het niet meer pikten. Dat we beter eten wilde en vooral smakelijker bereid. We kregen het voor elkaar dat er een nieuwe officier van voeding kwam. En, wat denk je, het werd zowaar ietsje beter.

Een keer op Jefman kregen we, ik geloof omdat het Pasen was, uit Australië geïmporteerde gekookte eieren. Die waren zo hard, zo verschrikkelijk hard, daar kon je iemand, bij wijze van spreken, mee dood gooien. Dat hebben we geprobeerd ook. Levensgevaarlijke projectielen

Gerard, met plaatselijke jeugd

Overigens hadden we natuurlijk wel de pech dat we een aantal voordelen misliepen die eerdere lichtingen wel hadden genoten. De vakantieweek naar Ifar bij Hollandia bijvoorbeeld, als je tien maanden had gediend. Wij mochten een weekje met verlof naar het eiland Doom. Wat je daar deed. Een beetje zwemmen en een terrasje pikken. Het fenomeen 'repatkist' was bij ons vertrek trouwens ook al lang afgeschaft."

De gesneuvelde jongens op Sorong komen uiteraard ter sprake. Geert Bos, Leo Phijl

en Victor Pouw.

"Toen ik voor een periode op Jefman was gestationeerd, was Geert Bos in die periode mijn slapie. Hij lag boven, ik onder. Als zo'n jongen sneuvelt, dan raakt je dat behoorlijk. Leo Phijl en Victor Pouw hebben we, samen met de dokter, opgebaard."

Gerard zwijgt stil. Denkt weer even terug aan die jongens.

Dan brengen we het gesprek op een ander onderwerp. Zijn thuiskomst. Weer terug in het straatbeeld van het dorp. Dit keer in Deurne waar zijn ouders in september 1962 ondertussen naar toe verhuisd waren.

"Ik had het geluk dat ik weer bij de waterleiding kon beginnen. Ik had nog meer geluk trouwens. Op een van de eerste zaterdagen ging ik met mijn broer en mijn latere schoonzus, naar de dansavond in Vlierden. Daar stelde zij me voor aan haar vriendin. Juist ja, Alda. Het ging aan en is nooit meer uitgegaan. In 1968 zijn we getrouwd en in Vlierden gaan wonen. Afgelopen mei hebben we ons vijftigjarig huwelijk gevierd.

We kregen een zoon en hebben twee opgroeiende kleinkinderen. Een kleinzoon en een kleindochter. Die zullen hun weg in de maatschappij wel vinden.

Ze kunnen allebei heel goed leren”, zegt hij trots.
Als we opperen dat ze dat wellicht van opa hebben, schiet hij in de lach.

Als afronding komen we op zijn leven als veteraan.
“In tegenstelling tot andere jongens kwam ik al vrij snel in aanraking met de vereniging van Nieuw-Guinea militairen”, legt hij uit. “Ik bezocht al de reünie toen die nog op vliegveld Welschap in Eindhoven werd gehouden. Maar ook hier in Deurne was ik er altijd intensief bij betrokken.
Er werd hier trouwens al in 1990 een vereniging voor oud-strijders opgericht. Ik was een van de eerste leden die ze inschreven. Op een gegeven moment telde onze club maar liefst tweehonderdenvieftig veteranen. Natuurlijk in meerderheid jongens die in Indië hadden gediend. Onze jaarlijkse veteranen dag was altijd heel indrukwekkend. Eerst een mis in de kerk. Dan naar het gemeentehuis voor de bijeenkomst zelf. De burgemeester was er zeer bij betrokken. De media besteedde er altijd veel aandacht aan. Kortom, dat was hier heel goed geregeld.

In 2002 is door deze vereniging een prachtig boek uitgebracht. Met onder meer een foto van elke veteraan. In 2015 hebben we het 25-jarig bestaan gevierd. Daarna is onze club van oud-strijders opgeheven. Dat moest wel want al die Indië jongens begonnen weg te vallen.”

Hij laat groepsfoto's zien uit 2009 en latere jaren. Daarop zie je pas goed hoe groot die club uit de gemeente Deurne wel was. “Met een klein groepje veteranen hebben we hier nog altijd bijeenkomsten. Ik ben lid van de VOMI Nederland en de afdeling Oost-Brabant. En uiteraard de VNNGM. Mijn vrouw en ik bezoeken elk jaar de herdenking in Roermond en de Veteranen dag in Den Haag. ”

Gerard Vissers zou zijn hele leven, tot aan zijn pensioen in 2001 bij de waterleiding werkzaam blijven. Hij noemt vrijwilligers werk dat hij in Vlierden voor zijn rekening nam. Was actief in de carnavalsvereniging. Maakte zich nuttig bij de EHBO. Zat in de activiteitencommissie van de KBO. De Katholieke bond voor ouderen. En hij rijdt met zijn zesenzeventig jaar nog altijd met veel plezier op de buurtbus.

Terwijl we tot besluit wat foto's uitzoeken en de kladblok al bijna hebben ingepakt, zegt hij ineens: “O, nog wat. Weet je dat ik nog een keer op herhaling ben geweest. In 1967. Een jaar later zou ik gaan trouwen daarom was ik met mijn broer hier, dit huis aan het bouwen.

Of ik me maar in Harskamp wilde melden. Wat een circus was dat. Moest ik in Lochem met de Daf ambulance zogenaamd gewonden ophalen. Daar aangekomen zegt die sergeant. Gewonden, die hebben we nog niet. Nou ja, ik maak er wel een paar. Met twee geblesseerden ben ik naar Deventer gereden. Zijn we daar in de kroeg een biertje gaan drinken. De ene gewonde met zijn arm ingezwachteld. De ander met een groot verband om zijn been.

Na drie weken zou ik naar huis gaan. Maar ik moest eerst nog de ambulance in een depot afleveren. Laat dat nou in de buurt van Deurne zijn. Ik heb ze kunnen overtuigen dat ik die Daf natuurlijk net zo goed kon gebruiken om thuis te komen. Om dan de andere dag dat ding af te leveren. Was toch prachtig om zo hier het dorp binnen te rijden. Ik had heel wat bekijks. Dat begrijp je wel.”

Bladeren

De herfst door Gorrit van Berkum

Vanmorgen (2 augustus) was ik de Japanse wijnbessenstruik aan het snoeien. Stralend blauwe lucht en een tropische temperatuur. Je snoeit zo'n struik om in het volgende jaar, mooie bessen oogst te kunnen plukken. De struik heeft een prachtige prestatie geleverd, wij waren helemaal tevreden. Maar wonder der natuur, hij levert nu al lange uitlopers waar volgend jaar de bessen aan hangen.

Als de mens in de herfst van zijn leven komt, begint er een heel ingewikkeld proces van afscheid nemen. Je had een gezond en sterk lichaam en ging dagelijks opgewekt naar je werk. Had prettig contact met collega's en had een hecht netwerk van kennissen opgebouwd. Dat netwerk is niet meer want vaak verflauwen die contacten snel. Je moet een nieuw netwerk opbouwen met voor alsnog vreemde mensen. Het is of je in een andere wereld terecht komt. Een heel ander ritme, andere dagindeling en dingen doen waar je anders geen tijd voor had.

Als de mens in de herfst van zijn leven komt gaat zijn lichaam trager reageren op de commando's van de hersenen. Slechts enkelen van ons hebben de moed en geluk dat ze kunnen blijven sporten op "top niveau" in vergelijking met leeftijdsgenoten. Onze levensstijl laat ons voelen dat we niet ongestoord veel van ons lichaam kunnen eisen. We kunnen niet blijven roken en alcoholische drank nuttigen want nu we ouder worden presenteert het lichaam het resultaat van onze oude levensstijl.

We blijven natuurlijk wel zelfstandige mensen en denken aan de toekomst. We hebben allemaal nog plannen en oude dromen die nog uitgevoerd moeten worden. Alles natuurlijk afhankelijk van onze financiële reikwijdte en lichamelijke beperkingen. Dromen realiseren nu het nog kan. Dromen realiseren voordat we er geen zin meer in hebben. Nu we nog helder kunnen denken, bewegen, praten en makkelijk contacten kunnen leggen met mede wereldburgers. Maar we beginnen ook te denken aan het einde van de herfst. Een mens gaat niet opbloeien als de herfst

voorbij is. Nee, een mens gaat naar de grote zekerheid des levens, de dood. Hij denkt af en toe aan zijn eigen dood en wat er daarna met hem of haar gedaan moet worden.

Tussen het begin van de herfst van het leven en het doodgaan is een onbekend aantal dagen, hopelijk misschien nog vele jaren. Over die periode wordt tegenwoordig veel gesproken en geschreven. Iedereen krijgt er mee te maken en we streven allemaal naar een "Waardige manier van sterven". Dat is een nobel streven maar velen zal dat niet overkomen. Door ongevallen of ernstige ziektes vallen onze mooie gedachten in diggelen. "Je weet dat fluiten en hard doorlopen je er niet langs helpen, langs het graf. Je zult er een op een dag in moeten en in plaats van dat te zien als de ultieme vernietiging van alles dat telt in het leven, kun je ook proberen om het wat nuchterder te beschouwen". Bijvoorbeeld door doodgaan draaglijk te maken". Aldus Bert Keizer.

Nu de mooie herfstdagen komen zullen we een sluitende wilsverklaring en een levenstestament laten opmaken bij de notaris nadat we afspraken hebben gemaakt met de huisarts over begeleiding als het einde van dit leven zich aandient. Wie we na het vertrek uit dit leven ontmoeten blijft een mysterie. Geen draaiboek voor nodig maar de zekerheid van het geloof.

"Dood" Heb geen angst. Talm niet voor mijn deur. Kom binnen. Lees mijn boeken. In negen van de tien kom je voor. Je bent geen onbekende. Veeg je voeten en wees welkom". (E. van Vliet.)

Ik wens u een mooie herfst.

Vakantie Ifar – Nederlands Nieuw-Guinea (deel 2 van 3)

Deel 1 is gepubliceerd in Nieuwsbrief nr. 60

Frans de Bree

De volgende morgen, woensdag al weer, gaat de eigenaar van de toko naar Hollandia en vraagt of we zin hebben om met hem mee te rijden. Dat hoeft hij ons geen twee keer te zeggen, dus spreken we een tijd met hem af. De volgen de ochtend rijden we met zijn volkswagen busje, het algemene vervoermiddel hier, naar Hollandia. De weg zit vol haarspeldbochten en volgens onze chauffeur zijn het er 158 over een afstand van ongeveer 40 kilometer en een hoogteverschil van circa 600 meter. Aan het linkse verkeer zijn we al gewend, hoewel alle auto's het stuur wel aan de linkerkant hebben. Onderweg stappen we uit om van het uitzicht over de Humboldt baai te genieten. We zien in de baai een kampong met paalwoningen. In de verte ligt, zo wordt ons uitgelegd, Australisch Nieuw-Guinea.

Uitzicht over de Humboldt baai met kampong en in de verte Australisch Nieuw-Guinea

Hierna zijn we al snel in Hollandia. Het is op het eerste gezicht een ruim opgezet stadje. We worden bij de haven afgezet. Over een paar uur worden we weer opgepikt om terug naar Ifar te gaan.

De oprichter van Hollandia ligt er stordig bij.

Het monument voor het 50 jarig bestaan van Hollandia

Wij lopen eerst wat rond over een markt waar Papoea's hun groente verkopen. De groente ligt uitgestald op doeken die op de grond liggen. Er wordt druk gehandeld. Terwijl we naar het winkelcentrum, dat er nieuw uitziet, lopen zien we dat kapitein Sachse de oprichter is van Hollandia, ruim 52 jaar geleden. Ter ere van het 50 jarig bestaan van Hollandia heeft men in 1960 een monument opgericht. Dit monument ligt centraal in Hollandia met aan de ene kant het winkelcentrum, met aan de andere kant de jachthaven.

Een boekenwinkel en een fotozaak

Het gebouw van de Nieuw Guinea raad.

Het nieuwe politiebureau

Een "sobat" op een moderne brug.

We zien ook dat er voor de politie een nieuw kantoor is gebouwd. Het is nog niet helemaal klaar, zo nieuw is het. Het is nogal warm en we gaan in een restaurant, "Juliana", onze dorst lessen. Binnen zien we voor het eerst sinds we Nederland achter ons hebben gelaten een Jukebox.

Als we er een kwartje in willen gooien, wat ook hier het draaien van 3 nummers kost, zien we dat de namen van de artiesten en de titels van de platen ontbreken. Dat wordt gokken. We kijken of we de kleur van het platenlabel kunnen ontdekken van een van onze favorieten. In ieder geval krijgen we een nummer van Fats Domino te horen. Dit maakt mijn dag helemaal goed.

Wij zien alleen een klein stukje Hollandia. Dok 5, Noordwijk, strand en andere delen ervan zijn voor ons lopend niet te doen. Na een tijdje worden we, zoals was afgesproken, opgehaald door onze gastheer en proberen we weer de

haarspeldbochten tellen tot aan Ifar.

De volgende dag gaan we naar Sentani. We worden beneden aan de voet van de berg afgezet en lopen er wat rond. Onderweg komen we hier en daar wat papoea's tegen. Als ons een groepje papoeavrouwen tegemoet komt, gaan deze van de weg af en lopen door de alang om ons te ontlopen. Als we na een tijdje omkijken lopen deze vrouwen al weer op de verharde weg. Een vreemde gewaarwording. Dit hebben we in Sorong nog niet meegemaakt.

Een papoeavrouw met haar kinderen op weg van het land naar de kampong

Voor het bestuurskantoor is het gezellig. In de buurt van het kantoortje staat een Vespa scooter. Ik maak van de gelegenheid gebruik om er eventjes op te gaan zitten. Als ik in Sorong terug ben ga ik proberen mijn motorrijbewijs te halen. Is eenvoudiger dan in Nederland. Weinig verkeersborden, geen verkeerslichten, alleen een beetje heuvelachtig.

Bestuurkantoor in Sentani

Sentani is een dorpje. Het heeft vooral zijn bekendheid te danken aan het vliegveld dat hier op een gunstige plaats ligt. Het is vooral belangrijk geweest in de tweede wereldoorlog. Van hieruit zijn de Amerikanen direct naar de Filipijnen gegaan. Dagelijks kwamen hier toen honderden Dakota's met goederen en manschappen aan.

We zijn nu vlak bij het vliegveld waar we een KLU Dakota hebben zien landen. We zijn natuurlijk nieuwsgierig. Als we er aankomen zien we dat er een groep soldaten van het PVK is aangekomen. Later horen we dat deze zijn ingevlogen om mee te doen aan een parade ter ere van de verjaardag van onze Koningin op 30 april.

Ook staat er een Dakota, die als vrachtvliegtuig is ingezet om goederen sneller over te brengen tussen de diverse plaatsen. We kijken er een tijdje naar tot we er genoeg van hebben en lopen weer terug naar Ifar. Onderweg hebben we geluk dat we worden opgepikt door een busje van een particulier.

Als we terug zijn in Ifar zien we dat we gezelschap hebben gekregen van een peleton van het PVK. Aardige vrolijke jongens die trots zijn dat zij kunnen meedoen aan de parade in Hollandia. Een aantal van hen is al ingezet op Waigeo om er samen met de Mariniers Indonesische infiltranten op te sporen, die er met prauwen zijn afgezet.

De PVK'ers oefenen iedere dag behoorlijk fanatiek voor de komende parade. Hoofd rechts is nog niet voor iedereen even makkelijk te doen. Ook een enkeling heeft net zoveel problemen met het opzwaaien van de armen als ik. Het verschil met mij is dat hij het waarschijnlijk wel zal leren. Mijn armen hebben nooit de gewenste opzwaai hoogte bereikt. Voor mij was dat wel een manier was om herkenbaar in de massa te blijven met een eigen identiteit.

Hier wordt nog even geoefend voor de parade. "Hoofd rechts" is nog wat moeilijk voor sommigen.

Een voortreffelijke maaltijd, een heerlijke nachtrust. De hele week zondagsdienst, uitslapenen gekleed in burgerkloffie is het iedere dag weer genieten. Deze dag gaan we weer naar beneden en nadat we zijn afgezet, lopen we naar "Meerzicht", dat aan het Sentanimeer ligt. Veel mensen uit Hollandia gaan hier zondags naar toe. Als we er aankomen zijn we er alleen. De eigenaar vraagt waar we zin in hebben en geeft aan dat hij lekkere biefstuk op het menu heeft staan. Nou na ruim negen maanden weer eens een lekker biefstukje gaat er wel in en we bestellen er allemaal een.

"Meerzicht" aan het Sentanimeer

Voor we echter aan de biefstuk gaan worden we eerst verrast met de vraag of we eens willen proberen te waterskien. Om de beurt proberen we op de ski's te blijven staan achter de speedboot. Een paar lukt het om een klein stukje te waterskien. Iedere keer uit het water komen en er weer in vallen is behoorlijk vermoeiend. Als de biefstuk klaar is gaan we er heerlijk van genieten. We praten nog wat met de eigenaar en bedanken hem voor de fijne dag die hij ons heeft bezorgd.

We lopen over de weg weer terug richting Sentani en zien vanaf de weg Ifar liggen. Ook zien we onderweg een mooie papoea woning aan een kali, die nog niet helemaal klaar is.

Originele papoea woning in aanbouw

In de verte ligt Ifar en het Cycloopgebergte

Als we terug zijn in Ifar is het al bijna donker. We krijgen 's avonds te horen dat de PVK'ers morgen, zaterdag, naar Hollandia gaan. Er wordt ons gevraagd of we zin hebben met hen mee te rijden. Wij spreken af dat we meerijden. Zaterdagmorgen horen we ook dat we na 8 dagen Ifar op maandag 24 april naar Biak vliegen.

Het PVK peleton voor het Militair tehuis aan de haven in Hollandia

Er komt een echte bus om het PVK en ons op te halen om naar Hollandia te gaan. We zitten prima en de weg er naar toe kennen we al een beetje. We rijden weer langs het Sentanimeer, Meerzicht en natuurlijk langs het geweldige uitzicht over de Humboldt baai. We worden afgezet bij het Militair tehuis aan de haven. Daar vragen we aan de PVK'ers of we een foto van hen mogen maken. Daarvoor wordt door de heren echt geposeerd.

De kinderen kijken hun ogen uit naar de mooie uniformen van het Papoea Vrijwilligers korps

Nadat we de PVK'ers op de foto hebben gezet gaan we onze eigen weg. Aan de haven ligt het mooie botenhuis van de watersportvereniging. Er liggen wat zeilbootjes en er wordt ook gezwommen. Eigenlijk heerlijk om ook een duik te nemen in het water van de Humboldt baai. Helaas, geen zwembroek bij ons. Het is jammer dat het Kloofkamp iets te ver weg is voor de korte tijd die we hebben. Het is zaterdag en daardoor genoeg te beleven. Een groot verschil met een doordeweekse dag. Ook draaien we nog maar een paar plaatjes bij "Juliana".

De jachthaven en watersportvereniging.

De weg naar het Kloofkamp.

Oosterhout – In de vorige Nieuwsbrief stelde Rinus Leijs zich voor als onze nieuwe voorzitter.

“Ik diende als commando van september 1959 tot september 1960 op Biak en Woendi”, vertelde hij onder meer.

4

Kijk, zo iets maakt ons dan meteen nieuwsgierig.

Hebben de groene baretten uit Roosendaal dan ook op Nieuw-Guinea gezeten? Nooit geweten.

“Jazeker”, zegt hij als we bij hem in Oosterhout langs gaan.

“Ik zal het je uitleggen.”

“Ik ben opgekomen in Maastricht. Officieel heette dat de Tapijnkazerne. Maar het was de huisvesting van het regiment infanterie Menno van Coehoorn en het regiment Chassé. Deze jongen kwam in het Menno van Coehoorn gedeelte terecht. Lichting 59-2. Net als elke lichting in die tijd kreeg je tijdens je rekrutenopleiding, zo’n beetje in de eindfase, op een goede dag de mededeling om je op het sportveld te vervoegen. Daar stonden kaderleden van het Korps Commandotroepen met het verzoek of we een paar rondjes wilden lopen. Er volgde een selectie. Jij wel, jij niet, jij wel, jij niet..... en zo verder.

De ‘uitverkorenen’ moesten naar de sportzaal waar een tweede selectie volgde. Toen drong het tot me door. Ik kom bij de Commando’s.

Stoere jongens, ferme knapen

Dat ik ja zei, had een praktische reden. Ik woonde toen in Zevenbergen. Dus, niet zo gek ver van Roosendaal. Met andere woorden, niet zo gek ver meer reizen.

Pas daarna begreep ik dat er twee maanden behoorlijk afzien in het verschiep

lagen. Met als “hoogtepunten” de Limburgweek en als afsluiting de beruchte afmatingsweek. Ach, ik was jong. Dus de ontberingen waren wel op te brengen. Maar, het is waar. Zo’n beetje de helft kwam er niet doorheen.”

Rinus slaagde cum laude en kwam in het bezit van de felbegeerde groene baret. Toen moest hij natuurlijk nog verder opgeleid worden

als specialist.

Nou daar konden ze in Roosendaal wel wat bij bedenken. Uit zijn verhaal begrijpen we dat hij in twee specialiteiten werd verder gestoomd. Als expert op het gebied van springstoffen en geloof het of niet, treinmachinist!

"Op de locomotief van een goederentrein. Ja, echt waar. Maar toen kregen we te horen dat we met acht man naar Nieuw-Guinea zouden vertrekken. Geen idee waar we terecht zouden komen. Oké, ik wist het rijtje Balie, Lombok, Soembawa, Soemba een eindje op te dreunen. Maar wist niet dat dan daar achter en omhoog nog het eiland Nieuw-Guinea op zou doemen. Met een DC7, ik weet nog dat hij de Pegasus heette, vertrokken we over de Zuid naar de Oost."

"Zo kwam ik op Biak terecht. Bloedheet. Je kon amper zonder zonnebril vanwege die witte karang waarin de zon weerkaatste. Ik ben in het begin behoorlijk verbrand. Op mijn schouders en mijn armen. Ik kreeg zelfs vrijstelling voor het dragen van de pukkel."

"Op Biak lagen we met ongeveer 50 man, zeg maar twee pelotons gestationeerd", vervolgt hij.

"Zowel daar als op het nabij gelegen eilandje Woendi, moesten we de radar- en af luisterapparatuur bewaken. Waarom juist die specifieke taken in dat gebied voor de Commando's waren, is mij nooit echt duidelijk geworden. Blijkbaar dacht de legertop er ook zo over want tegen de tijd dat ik ging repatten, is vrij snel daarna de aanvulling stopgezet en zijn de groene baretten uit Nieuw-Guinea vertrokken. In mijn jaar bestond het dienstleven uit perioden dat je op Woendi werd gestationeerd. Daar stonden twee barakken. Verder was daar uiteraard heel weinig te doen. Maar het kader hield ons wel bezig. Het uithoudingsvermogen moest, zoals het een Commando betaamt, op peil gehouden worden. Veel dagmarsen of patrouilles van enkele dagen.

We hebben zelfs een eigen stormbaan gebouwd.

Nee, fysiek bleven we best wel op peil.

Veel werd er geoefend. Soms met de mariniers. Fanatiek hoor. We wilden vooral niet voor elkaar onder doen. Er was toch een behoorlijke rivaliteit.

Op een gegeven moment zouden de mariniers een landing op Woendi uitvoeren en proberen de radarinstallatie aan te vallen.

Nou, daar wisten wij wel raad mee.

Onze commandant schoot vlak over de hoofden van de aanvallers, maar wel met scherp. Dus toen die jongens de patronen in de zee hoorden plonsen, maakten ze mooi dat ze weg kwamen. Dat ging ze toch iets te ver."

“Maar”, geeft hij vervolgens toe, “ze hebben ons later teruggepakt”. Toen wij een keer aan land moesten, zouden zij ons met van die rubberbootjes naar de landingsplaats brengen. Maar zonder dat we het door hadden brachten ze ons kilometers verder weg dan de vastgestelde landingsplaats. Naar heel andere coördinaten. We konden een rot eind terug lopen.

Ach, ook wij lieten ons achteraf niet kennen. Weet je, er was wel rivaliteit. Maar ik noemde het altijd een gezonde rivaliteit. We hadden toch wel respect voor elkaar. Wij voor de beroepsjongens en zij voor die dienstplichtige groene baretten. ”

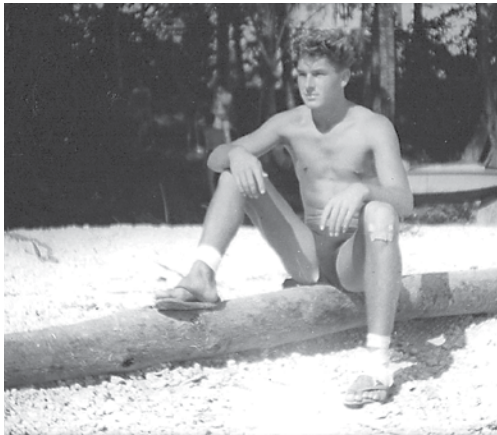
Deze ‘dienstplichtige’ Commando had met Woendi en Biak overigens minder moeite dan met dat andere eilandje, genaamd Japen.

“Dat was niks”, spreekt hij met terugwerkende kracht zijn afkeer uit. “Daar liep je eeuwig en altijd door het water te banjeren. Op zich misschien niet zo erg maar het stikte er van de bloedzuigers. Het rode eiland, noemden we dat. Had je er net een van je lijf afgetrokken of de volgende zat al weer ergens anders op je lijf vastgezogen. We hadden jungle karabijntjes. Lekker licht. Maar ik was al snel brenschutter gemaakt. Een zware klus. Al hadden de helpers het nog zwaarder. Kijk, die bren kon je nog wel eens afwisselend van de ene schouder op de andere leggen. Maar zo’n munitiekist, dat was zwaar sjouwen en dat bleef zwaar sjouwen. Ga dan maar eens patrouille lopen. Kali in, kali uit, berg op, berg af. We zijn met onze groep tijdens een patrouille in een van die grotten, ooit op allerlei oorlogsmateriaal van de Jappen gestuit. Compleet met botresten van een aantal Japanners zelf. Dat hebben we uiteraard gemeld omdat we dachten een belangrijke vondst te hebben gedaan. Hoe dacht je dat de autoriteiten reageerden? Heel laconiek.

“O, dat weten we allang. Maar nee, daar doen we verder niets mee. Er ligt nog veel meer. Niks herbegraven. Mooi laten liggen. Het ligt daar best.”

Brandwacht op Woendi

Rinus, was in zijn maatschappelijke leven aanvankelijk ruim elf jaar bij de gemeentepolitie van Breda en daarna tot aan zijn pensioen inspecteur bij het toenmalige GAK, kwam via zijn schoonvader met de veteranenorganisaties in contact.

Maakte zo’n tien jaar geleden kennis met de Nieuw-Guinea jongens in ‘t Harde. En nu dus opgeklimmen tot voorzitter van onze Vereniging. “ Ik heb nog wel geprobeerd om een reünie op te zetten voor de commando’s van Nieuw-Guinea” zegt hij tot slot. “maar de belangstelling was niet groot genoeg. Dan heeft zo’n initiatief weinig zin. Maar goed, dat is dus het verhaal van de groene baretten op Biak en Woendi.

Opslag Elburg

Opslag Elburg biedt voor kortere of langere perioden opslagruimte aan. Bijvoorbeeld bij verhuizing of opslag van bedrijfsvoorraad. Zowel zakelijk als particulier dus, voor uiterst scherpe tarieven.

Ook verhuren wij kantoor- en bedrijfsruimten.

OPSLAGRUIMTE NODIG?

Check: WWW.OPSLAGELBURG.NL

Of bel: 06-2000 71 75 / 06-5242 06 45

AW Beheer | 't Straatje 6 | 8081 RN ELBURG (voormalig VNK gebouw)

Wij gedenken

Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:

H. Doesburg	Rotterdam	18 februari 2018
R. de Haan	Rockanje	14 juni 2018
H. Comello	Bussum	24 juni 2018
J. Kramer	Surhuisterveen	24 juli 2018
J. Brommer	Hasselt	19 augustus 2018
J. Karman	Terneuzen	19 augustus 2018
J.R. Holman	Oosterhout	21 augustus 2018
J. Jordan	Sautee-Nachoochee	USA 14 september
L. Hulshof	Zieuwent	5 oktober 2018

Welkom aan onze nieuwe leden

J. Bosman	Rotterdam
W. de Wilde	Loenen a/d Vecht
P. Oskam	Rotterdam
R.W. Zanten	Linschoten

Herdenking Zwolle

Op 15 augustus 2018 was de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, tevens Inspecteur der Veteranen, Luitenant-generaal Hans van Griensven, aanwezig bij de herdenking in Zwolle. Hier worden jaarlijks bij het monument in Park Eekhout de slachtoffers herdacht van de strijd in voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea in de periode 1941–1962.

De tekst van de toespraak van de Inspecteur-generaal was natuurlijk gericht op de slachtoffers in Zwolle, van wie de nabestaanden aanwezig waren. De boodschap die hij met de toespraak overbracht, is echter van toepassing op alle militairen die in die jaren zijn ingezet in Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea en op alle slachtoffers van de strijd daar. Daarom laat de redactie u die tekst graag lezen.

Dames en heren,

Vandaag is het 15 augustus. Dat is een dag die voor veel Nederlanders geen bijzondere betekenis heeft. Echter, voor Nederlanders die zich op één of andere manier verbonden weten met het voormalige Nederlands-Indië, heeft deze dag des te meer betekenis. Sinds een aantal jaren vindt op 15 augustus de Nationale Herdenking Japanse Capitulatie plaats. Het is de dag waarop de Tweede Wereldoorlog eindigde. De dag waarop in voormalig Nederlands-Indië een einde kwam aan een uitermate wrede, vijandelijke bezetting. Een bezetting die de verhoudingen in de samenleving van Indië en het leven van de bevolking daar, voorgoed zou veranderen.

15 augustus is ook de dag dat in 1962 de Overeenkomst van New York getekend werd. Met deze overeenkomst deed Nederland afstand van het gebiedsdeel Nederlands Nieuw-Guinea en werd de periode van Nederlands bestuur in het huidige Indonesië definitief afgesloten. Hiermee werd ook een periode afgesloten van bijna 21 jaar, die zich kenmerkte door conflict en geweld in voormalig Nederlands-Indië. Een periode die in december 1941 begon met de Japanse aanval tegen Nederlands-Indië, toen nog gezien als een onlosmakelijk deel van ons Koninkrijk. Een aanval die overging in een bezetting, gevolgd door een wrede strijd tussen herstel van orde en vrede enerzijds en onafhankelijkheid voor Indonesië anderzijds. En tenslotte een diplomatieke en later ook militaire strijd om het westelijk deel van het eiland Nieuw-Guinea.

Deze periode van oorlog in de delen van ons Koninkrijk in Zuidoost Azië, dit gedeelte van onze geschiedenis, heeft in het verleden te weinig aandacht gekregen. Dat heeft ermee te maken dat oorlog en geweld aan de andere kant van de wereld werden overschaduwd door het eigen lijden in West-Europa. Men was in Nederland zozeer bezig met zichzelf, dat men geen oog meer had voor de ander.

Natuurlijk, de uitroeiing van het Europese Jodendom kent in de wereld-geschiedenis geen parallel in wreedheid en toegebracht leed. Maar afgezien daarvan, deed de Japanse bezetting van Nederlands-Indië niet onder voor de bezetting hier in Nederland. Integendeel. De militairen die na de capitulatie door de Japanners in krijgsgevangenschap verdwenen, werden afgevoerd en als dwangarbeiders onder onmenselijke omstandigheden ingezet. Vaak tot de dood er op volgde. Hun families, de Europese burgers van Indië, werden onder even wrede en onmenselijke omstandigheden opgesloten in kampen. Feitelijk werd de Nederlandse samenleving in Indië als zodanig, in die jaren van bezetting vernietigd. Zij die het er levend van afbrachten, betreurden de dood van veel familieleden, vrienden en bekenden, naast het verlies van have en goed.

Een andere reden dat de strijd in het voormalig Nederlands-Indië zo weinig aandacht heeft gekregen, ligt in de maatschappelijke veranderingen die in Nederland zelf plaatsvonden tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. Veranderingen die tot gevolg hadden dat Nederland zich ongemakkelijk ging

voelen over haar koloniale verleden. Dat ongemak richt zich voornamelijk op de periode van dekolonisatie van 1945 tot 1950.

In die periode zond Nederland 150.000 jonge mannen naar "Indië", de grootste militaire operatie die ons land ooit heeft uitgevoerd. 150.000 jonge mannen die, zelf nog maar net bevrijd van oorlog en onderdrukking, de plicht deden die hen werd opgelegd door de democratisch gekozen regering. De plicht die hen werd opgelegd door de samenleving: het herstellen van orde en vrede, het herstellen van het Nederlandse gezag, in het door de Japanse bezetting verwoeste Indië. Van de 150.000 man zijn er 6.200 in Indië gebleven.

Onder hen 15 uit Zwolle, van wie de namen staan vermeld op een plaquette op dit monument.

15 Zwolse families die een dierbare zagen vertrekken, om nooit terug te keren.

15 Zwolse families die verder moesten leven met dat grote verlies, in een samenleving die later zei dat die hoge prijs was betaald voor een verkeerde zaak.

Toen het zwijgen over Indië werd doorbroken, werden de militairen van toen verguisd. Zij werden uitgemaakt voor koloniale onderdrukkers en oorlogsmisdadigers. Dat was zeer pijnlijk voor de veteranen, voor de mannen die naar eer en geweten de plicht deden die onze samenleving hen oplegde. Die jaren van hun leven gaven om te dienen.

Maar hoe oneindig veel pijnlijker moet het niet geweest zijn voor een moeder die haar zoon niet zag terugkeren? Een zoon, een broer, een geliefde, van wie de nagedachtenis werd besmeurd.....

Op dit moment wordt er een meerjarig breed wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd naar de dekolonisatie van voormalig Nederlands-Indië. Daarbij wordt nu eindelijk niet alleen gekeken naar optreden van militairen en naar fouten die daarbij zijn gemaakt.

Eindelijk wordt nu de dekolonisatie in de brede context bekeken. Ook het optreden van regering en parlement wordt bekeken en de fouten die zij hebben gemaakt.

Er wordt gekeken naar het geweld van alle partijen. En ook wordt gekeken naar de manier waarop de samenleving is omgegaan met de nasleep van deze periode.

Dit kan leiden – nee, dit moet leiden – tot een evenwichtig en rechtvaardig beeld van deze periode. En dat is goed.

Een evenwichtig en genuanceerd beeld doet recht aan alle betrokkenen. Het doet bovenal recht aan de nagedachtenis van hen, die het hoogste offer brachten. Helaas ontbreekt dat evenwichtige en genuanceerde beeld vaak in de berichtgeving. Zo wordt nog te vaak het boek van Doctor Limpach opgevoerd – De Brandende Kampongs van Generaal Spoor – als het bewijs dat Nederlandse militairen zich structureel te buiten gingen aan oorlogsmisdaden.

Terwijl in dat boek Doctor Limpach juist benadrukt dat de meerderheid van

de Nederlandse militairen zich niet schuldig maakte aan vormen van extreem geweld.

Dat de meerderheid van de Nederlandse militairen ook niet bij extreem geweld betrokken was. En dat het door hem beschreven geweld niet representatief is voor het Nederlandse militaire optreden als geheel.

En – ik citeer nu uit zijn boek - “Voor veel militairen was de humanitaire hulpverlening aan de noodlijdende bevolking of het herstellen van de verwoeste infrastructuur echter vele malen typerender voor hun militaire dienst dan de door een minderheid gepleegde vormen van extreem geweld.”
Einde citaat.

Waarom wordt er dan toch zo’n hard oordeel geveld over onze Indië-militairen? Door mensen van nu, die zijn opgegroeid in een andere tijd, in een andere wereld dan de militairen van toen. Mensen die zich de wereld van toen niet meer kunnen voorstellen. En die niet hebben ervaren hoe het is om lang-durig te moeten leven en overleven te midden van de gruwelijkheden van een oorlog.

Weten zij hoe het was om als jongen uit Zwolle in een vreemde wereld te worden neergezet, een vreemde wereld, waarin alle bestaande zekerheden leken weg te vallen, om daar te worden blootgesteld aan de wredeheden van een guerrilla-oorlog, aan onbeschrijfelijke gruwelijkheden en om je daarin te moeten redden. En waarom wordt het koloniale verleden van Nederland, een verleden dat werd gedragen door de hele samenleving, nu afgewenteld op de hoofden van de militairen? De militairen die vanuit Nederland hun plicht gingen doen en militairen van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger, die stredden voor het herstel en behoud van hun vaderland, van hun samenleving. Als de strijd voor het behoud van Indië en Nieuw-Guinea fout was, waarom wordt die strijd dan verweten aan de militairen die in opdracht van de regering die strijd voerden? En niet aan de regering die namens alle Nederlanders die opdracht gaf?

Deze militairen, deze jonge mannen, waren geen heiligen, maar ook geen monsters.

Zij waren mensen. Zij vervulden de plicht die de samenleving aan hen opdroeg.

Het merendeel van hen vervulde die plicht naar eer en geweten. En daarvoor verdienen zij ons respect en onze waardering.

Op 15 augustus 1962 eindigde het Nederlandse gezag in Nieuw-Guinea en daarmee in het gebied dat ooit Nederlands-Indië was. Ook eindigde toen een periode van conflict en geweld. De dag ervoor, op 14 augustus, sneuvelde de laatste Nederlandse militair in de strijd voor het behoud van het Nederlandse gezag: de 20-jarige Dienstplichtig marinier Peter Mannie kwam om het leven in een hinderlaag van Indonesische infiltranten op het eiland Misool in Nederlands Nieuw-Guinea. Toen hij werd begraven, had Nederland al afstand gedaan van het grondgebied waarop en waarvoor hij was gesneuveld.

Vandaag staan wij hier bij het monument in Park Eekhout, in het besef dat

de geschiedenis van Nederlands-Indië deel uitmaakt van onze Nederlandse geschiedenis.

Wij staan hier in het besef dat oorlog en geweld onderdeel zijn van die geschiedenis.

Wij herdenken met respect de burgers en militairen die zijn omgekomen Omgekomen, tijdens de oorlog tegen Japan en de Japanse bezetting 1941–1945, tijdens de strijd rond de dekolonisatie van Nederlands-Indië 1945–1949 en tijdens de strijd om Nieuw-Guinea tot 1962.

Bekende en onbekende slachtoffers.
Bekende en onbekende helden.
Laten wij hun nagedachtenis in ere houden.

Voor uw agenda

5 november Veteranenlezing.

Relaties onder vuur 13.00 – 17.00 uur
Aanmelden voor 25 oktober 2018 via webformulier

Reehorst Ede
www.veteraneninstituut.nl/veteranenlezing2018

10 november 2018 Reünie FAK FAK

Informatie:
J. Malipaard 06 407 446 95 of
Mevrouw de Ruyter 0165 384 751

Zondag 13 januari 2019 Nieuwjaarsreceptie

Zaal Black Horse
Hoogstraat 7
4701 ZN Roosendaal

De zaal van Black horse is rond 13.00 uur geopend voor onze nieuwjaarsreceptie. U wordt ontvangen met een kop koffie of thee met een gebakje. Om ongeveer 15.00 uur heffen we het glas (natuurlijk gevuld met bubbelwater) op het jaar 2019. Dit glas wordt u aangeboden door de directie van BLACK HORSE. Ook het bestuur van de vereniging biedt u daarna nog een glas aan. Wilt u een maaltijd gebruiken? Die kunt U dan voor eigen rekening gewoon

Woensdag 10 en donderdag 11 april 2019
reünie Vereniging
Nederlands Nieuw –Guinea Militairen

Luitenant kolonel Tonnet kazerne in 't Harde
Kijk ook naar de bijsluiter van deze Nieuwsbrief

Donderdag 16 mei 2019
Algemene Ledenvergadering

Echos Home "de Schakel"
Leuvenumseweg 68, 3852 AS ERMELO
Voor de leden van de vereniging wordt t.z.t. de agenda
en de aanvangstijd vermeld in onze nieuwsbrief.

donderdag 26 september 2019
Jaarlijkse herdenking van de Papoea strijders.

Landgoed Bronbeek te Arnhem.

LEDENBIJDRAGE 2019

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

€ 16,50

Gaarne overschrijven op rekeningnummer
NL93 INGB 0000 8824 04
Ten name van
Ver Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962 Ned

- De naam hierboven gebruiken. Geen andere namen invullen. •

De penningmeester verzoekt de leden om het bedrag van
€16,50 over te schrijven **vóór 1 januari 2018**.

De statuten vermelden dat als u geen lid meer wilt blijven van onze
vereniging U het bestuur hiervan in kennis dient te stellen,
per brief of per mail uiterlijk 31 december 2018

Boeken

De redactie wil graag twee nieuwe boeken over Nieuw-Guinea onder uw aandacht brengen

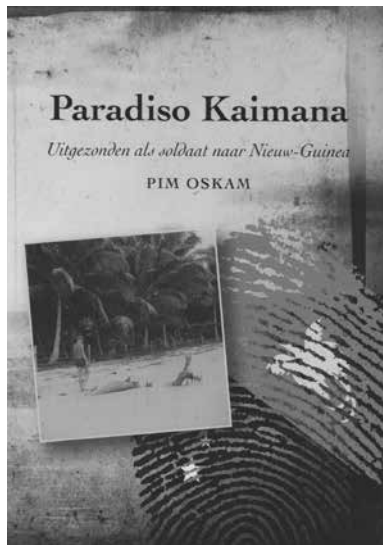
Een boek om in één adem uit te lezen. Het heeft geen beschouwing nodig. Het roept direct veel herinnering op. Het is niet in de boekwinkel te koop. U kunt het direct bestellen bij de schrijver.

Inclusief het opsturen is de prijs €15,00.

U kunt dit bedrag over maken naar J.Henskens op rekening
NL 84 INGB 0001 5225 72

Voor €10,00 kunt u het bij de schrijver ophalen.

adres: de Vutter 27
5221 BD den Bosch

Na de voorbereiding voor deze missie bestaande uit het aanreiken van een boekje met wat weetjes over Nieuw-Guinea en uitleg over het standpunt van de regering ging de schrijver in 1962 naar het toenmalige Rijksdeel. Pim Oskam, net van de HBS en pas vier maanden in dienst kwam ook in die andere wereld terecht.

Aan de hand van bewaard gebleven correspondentie met zijn ouders reconstrueerde hij dit opmerkelijke halfjaar uit zijn leven.

Pim Oskam: Paradiso Kaimana
ISBN 978 94 6365 061 8

Prijs € 17,50

**Pelotonscommandanten Papoea Vrijwilligers Korps
Herdenking Papoea strijders
27 september 2018**

"Voor ons is deze herdenking in Arnhem een hele bijzondere dag"

Voor Bram Biekart en Jim Enters, twee van de vijf pelotonscommandanten van het Papoea Vrijwilligers Korps, was donderdag 27 september een hele mooie dag. De dag van de herdenking bij het monument voor de Papoea strijders op Bronbeek in Arnhem.

Alweer de zevende editie.

Letterlijk een mooie dag omdat het zonnetje uitbundig scheen waardoor dat prachtige landgoed Bronbeek een extra mooi plaatje is. En figuurlijk omdat het de dag bij uitstek is, om in gedachten weer even terug te gaan naar die tijd dat ze met die bijzondere jongens een grote bijdrage mochten leveren aan de opsporing en uitschakeling van Indonesische infiltranten. Een taak waarbij ook sommige PVK-ers het hoogste offer voor hun toekomstige vaderland moesten brengen.

"Het is de dag dat we elkaar weer ontmoeten en kunnen bijpraten", vertelt Jim Enters, commandant van het vierde peloton. "Dan is het PVK toch weer heel intens het onderwerp van ons gesprek. Vorig jaar was ook de pelotonscommandant van het eerste peloton, Ben Hollard er nog bij. Toen hebben we er bij mij thuis, na afloop van de herdenking, een echte PVK dag van gemaakt."

Ook Bram Biekart (derde peloton), zijn vrouw Sally en een van hun dochters zijn naar Arnhem gekomen. Het echtpaar Biekart woont al weer bijna twintig jaar in Spanje. Dit keer moest Bram, in verband met een medische behandeling, toch in Nederland zijn. Dus konden ze een aantal zaken combineren. Bram: "Onze kinderen

wonen in Leiden. Een van hen heeft een vrij groot huis dus we hebben sowieso altijd een slaapadres. Soms moet ik Bronbeek wel eens overslaan. Maar indien de gelegenheid er is, zijn mijn vrouw en ik er zeker bij."

Voor Rinus Leijs, de nieuwe voorzitter van de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen was het ook al een bijzondere dag. Voor het eerst moest hij met een korte toespraak het spits afbijten. Hij verhaalde hoe in 1962 al serieus werd toegewerkt naar een zelfstandig Papoea Nieuw-Guinea.

"Er was al een volkslied, een vlag en de Nieuw Guinea Raad werd opgericht. Maar het ging allemaal niet door", aldus de voorzitter. "Die belofte van zelfstandigheid kon niet waargemaakt worden. Zoals men zegt: "Belofte maakt schuld". Voor veel veteranen bleef de schuld bestaan. Veel jongens hebben ook nu nog zoiets van: "We hebben ze in de steek gelaten."

Die jongens van de periode 60, 61 en 62. Amper 19, 20 jaar. De meesten wisten niet eens waar Nieuw-Guinea precies lag. Maar op de kazerne of tijdens patrouilles werden vriendschappen gesloten. We sloegen er ons doorheen. Daarom het advies. Koester die herinnering. Zonder schuldgevoel. Want we hebben de Papoea's zeker niet in de steek gelaten."

De beschermheer van de VNNGM, Luitenant-generaal b.d. C.J.M. de Veer wees erop dat er, en dat nog niet zo heel lang, maar twee plaatsen zijn waar een mogelijkheid is om de Papoea strijders te herdenken.

"Bronbeek, is een van die twee plaatsen. Ik hoef u niet te vertellen wat er, voornamelijk in de jaren 60, in Nieuw-Guinea is gebeurd. U kent die geschiedenis. U bent zelf die geschiedenis. Maar heel veel Nederlanders kennen het verhaal niet.

Al heel lang bestond het plan om een Papoea Vrijwilligers Korps op te richten.

Maar pas in 1961 werd ook daadwerkelijk het besluit genomen. Uiteindelijk werden er vijf pelotons klaargestoomd die konden worden ingezet”, aldus een klein gedeelte uit de toespraak van de beschermheer.

Overigens bevond zich onder de deelnemers aan de herdenking een groep van acht jonge studenten van de kunstacademie van Arnhem. Zij zijn bezig met een project over Bronbeek en grepen de gelegenheid aan om getuige te zijn van een activiteit die jaarlijks veelvuldig plaatsvindt op het landgoed aan de Velperweg.

“Indrukwekkend”, verwoordde een van hen het gevoel van de groep.

“En inderdaad, ook wij kennen het verhaal van Nieuw-Guinea niet.”

Na de toespraken werd een minuut stilte in acht genomen. Naast het monument zoals elk jaar de erewacht, gevormd door oud-marinier Harry Appeldoorn en twee jonge militairen van Oranje Gelderland.

De plechtigheid werd afgesloten met een lunch. Dit keer voor de verandering nu eens niet in het restaurant Kumpulan. Maar in de Commandanten woning.

Ed van Tuijl

WORD VRIEND

Wordt (gratis) vriend van het Vfonds

Jaarlijks maakt het vfonds ruim tweehonderd bijzondere of vernieuwende initiatieven mogelijk binnen het thema VREDE en VRIJHEID. Sinds de oprichting zet het fonds zich in voor erkenning en waardering van veteranen en geüniformeerden.

Daarnaast blijven ze mensen stimuleren zich in te zetten voor vrede, democratie en internationale rechtsorde. Om slachtoffers van oorlogen en vredesmissies te herdenken maar ook door de bevrijding, vrijheid en vrede te vieren, ondersteunen zij o.a. de 14 nationale bevrijdingsfestivals, oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra. Daarnaast investeren zij continu in innovatieve onderwijs- en jongerenprojecten rondom vrede en democratie. Het Vfonds zoekt vrienden.

Vrienden die Vrede en Vrijheid ook belangrijk vinden. Vrienden die geïnteresseerd zijn in de projecten die het Vfonds ondersteunt en die dat graag willen delen met hun familie en bekenden. Want samen maken wij vrede mogelijk.

Vind jij Vrede en Vrijheid ook belangrijk? En vind jij de projecten die wij ondersteunen interessant?

Word dan vandaag nog (gratis) vriend van het fonds!

Schrijf je in via de website www.vfonds.nl/word-vriend/ of als het omgaan met de computer wat moeilijk is bel het Vfonds 073-6139100 zodat zij jou meteen inschrijven.

Redactie

Geef jij Vrede als geschenk?

Vrede is nooit af, daar moet je aan blijven werken. Daarom investeert het vfonds in vrede.

Met vrijheidslezingen, theatervoorstellingen, musea en de Nationale dodenherdenking op 4 mei en de bevrijdingsfestivals op 5 mei.

We investeren in onderwijsprogramma's en leren jongeren debatteren met respect voor elkaar en voor elkaars verschillen. Voor een toekomst met elkaar in vrede en vrijheid.

Geef jezelf een bijzonder cadeau: word vriend van het vfonds!

Het is gratis en je ontvangt aanbiedingen van musea of andere projecten die het vfonds ondersteunt. Deel onze vriendschap met je (klein)kinderen of vrienden en werk zo mee aan vrede.

Want vrede is niet vanzelfsprekend.

Vraag je gratis vriendenpas aan op www.vfonds.nl

Mede mogelijk gemaakt door

BankGiroLoterij
CULTUUR MAAKT JE RIJK

Commissie Sociale Zorg

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

voorzitter	Ad Bouterse 0224-215621	Lindenlaan 110, 1741TX Schagen ad.bouterse@hetnet.nl
Friesland & Groningen	Peter Beers 0517-413506	Welgelegen 36, 8861XR Harlingen p.beers@home.nl
Drenthe	Gorrit van Berkum 0516-850186	de Muijnhorn 14, 8431BJ Oosterwolde gtvberkum@quicknet.nl
Overijssel	Wouter Wanrooy 0570-543072	Pr Beatrixlaan 25, 7437CA Bathmen woutwanrooy@concepts.nl
Utrecht/'t Gooi	Gijs Elders 035-5383830	Wakkerendijk 18, 3755DC Eemnes gijs.elders@ziggo.nl
Noord Holland	Jan van Gils 025-2514828	Pilarenlaan 6F, 2211NB Noordwijkerhout j.van.gils22@kpnplanet.nl
Zuid Holland	Sjaak Koomen 0252-215981	Vinkenlaan 6, 2172JV Sassenheim j.koomen8@gmail.com
Zeeland	Adrie Poortvliet 0118-463259	Henri Dunantstr. 32, 4388NK Oost Souburg adriepoortvliet@hetnet.nl
Noord Brabant	Jan Wouters 073-6212997	Com. de Quaylaan 290, 5224CZ Den Bosch ja.wouters@planet.nl
Limburg	John Snackers 045-5252557	Groesweg 26, 6451GG Schinveld snack018@planet.nl

Merapi Tour & Travel

Dé Indonesië reisspecialist

Merapi maakt reizen naar het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea weer gemakkelijk!

Merapi Tour & Travel is dé Indonesië specialist en biedt onder andere reismogelijkheden naar Papua. Enkele keren per jaar organiseren we groepsreizen naar o.m. Biak, Jayapura en de Baliemvallei, maar het hele jaar door kunt u bij ons terecht voor individuele reizen. Op verzoek stellen wij ook graag reizen samen voor kleinere groepen.

Merapi Tour & Travel

Prinses Irenestraat 58
6611 BK Overasselt
088-8111999

www.merapi.nl
Email: info@merapi.nl

